

มัสยิดเซฟี (มัสยิดตึกขาว)

โดย พันเอกสิทธิโชค มุกเดียรร์

มัสยิดเซฟี (มัสยิดตึกขาว) ตั้งอยู่ในซอยสมเด็จพระเจ้าพระยา ๕ ริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยาเขตคลองสาน (ตรงข้ามกับท่าน้ำราชวงศ์) เป็นสุเหร่าที่ตั้งโดยพ่อค้าชาวเมืองสุหรั้ตจากประเทศอินเดีย ใช้ชื่อกลุ่มว่าดา-วูดิโอบร่าห์ ซึ่งเป็นนิกายชีอะห์อีกสาขาหนึ่ง ประกอบพิธีกรรมเจ้าเซ็นเช่นเดียวกับสายเปอร์เซีย หากแต่ไม่มีการควั่นศีรษะ

พ่อค้ากลุ่มนี้เป็นคนในบังคับอังกฤษที่เดินทางเข้ามาค้าขายช่วงต้นกรุงรัตนโกสินทร์ คนไทยมักเรียกว่านักกุด่าหรือนาซุด่า ที่มาจากภาษาเปอร์เซียแปลว่าเจ้าของเรือสินค้า เช่น นักกุด่าสระวะลี (หลวงสนิทภูบาล) นักกุด่ามอหามัดฟอเรศ

(หลวงประเทศไทย) เป็นต้น กลุ่มคนเหล่านี้ ล้วนเคยทำมาค้าขายอยู่บริเวณตึกขาว-ตึกแดง ย่านอุทยานเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระศรีนครินทร์ราชบรมราชชนนีในปัจจุบัน ก่อนที่จะขยายการค้าข้ามฝั่งมายังบริเวณทำนน้ำราชวงศ์และเชิงสะพานข้ามโรงสีถนนเฟื่องนคร

สุเหร่าตึกขาวสร้างขึ้นก่อนสุเหร่าตึกแดงของนิกายสุหนี่ที่อยู่ใกล้กัน โดยกลุ่มนายห้างชาวอินเดียหลายคน มี **อับดุล กราเตอร์เซนอารีวาตี** เจ้าของห้างวาตี **ไชยาอูดิบมุฮาหมัดอาลี** พ่อค้าแร่ขายเพชรพลอยตามบ้าน **อับดุลราฮิม** เจ้าของห้างอับดุลราฮิม **นายห้างมัสกาตี** เป็นอาทิ

ได้ช่วยกันซื้อที่ดินและสร้างสุเหร่าขึ้น ปัจจุบันสุเหร่าแห่งนี้ยังเป็นທີ່ประกอบพิธีกรรมเช่นที่เคยเป็นมา ทว่าไม่มีสัตบุรุษอาศัยอยู่รอบเหมือนอดีต เนื่องจากพ่อค้ากลุ่มนี้ส่วนใหญ่ได้เดินทางกลับประเทศอินเดีย คงเหลือเพียงชั้นลูกหลานอันเกิดจากภรรยาคนไทย ซึ่งต่อมาได้ขายที่ดินและโยกย้ายไปตั้งรกรากที่อื่นกันหมด

ว่ากันว่าที่มาของชื่อตึกขาวมาจากสีของตึกกรมส่วนใหญ่ในละแวกนี้ซึ่งทาสีขาว แต่บ้างก็ว่ามาจากสีศฤหาสน์ของ**พระยารัตน-บดินทร์ (รอด กัลยาณมิตร)** สมุหนายกในสมัยรัชกาลที่ ๕ ต้นกรุงรัตนโกสินทร์ ก่อนการตัดถนนเจริญกรุง ย่านตึกขาวเป็นแหล่งธุรกิจการค้าและที่อยู่อาศัยแหล่งใหญ่ของชาวมุสลิมอินเดีย ซึ่งติดต่อยาวไปจนถึงย่านตึกแดง มีโกดังข้าว โรงเก็บสินค้า และร้านค้าขายผ้า แพรพรรณ เพชรพลอย เครื่องนุ่งห่มและเครื่องใช้ที่นำเข้ามาจากอินเดียตั้งอยู่อย่างหนาแน่น

